HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a opta)

6 mai 2009 *

În cauza T-116/04,

Wieland-Werke AG, cu sediul în Ulm (Germania), reprezentată de R. Bechtold și de U. Soltész, avocați,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată inițial de domnul É. Gippini Fournier și de doamna H. Gading și ulterior de domnii Gippini Fournier, O. Weber și de doamna K. Mojzesowicz, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare sau de reducere a cuantumului amenzii aplicate reclamantei în temeiul articolului 2 litera (a) din Decizia C (2003) 4820 final a Comisiei

* Limba de procedură: germana.

din 16 decembrie 2003 privind o procedură de aplicare a articolului 81 [CE] și a articolului 53 din Acordul privind SEE (Cauza COMP/E-1/38.240 – Tuburi industriale),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a opta),

compus din doamna M. E. Martins Ribeiro, președinte, domnii S. Papasavvas și N. Wahl (raportor), judecători,

grefier: doamna C. Kantza, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 martie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Wieland-Werke AG (denumită în continuare „Wieland" sau „reclamanta") este o întreprindere germană necotată la bursă, cu sediul în Ulm (Germania). Reclamanta este societatea-mamă a unui grup prezent în întreaga lume și activ în principal în domeniile producerii, vânzării și distribuirii de semiproduse și de produse speciale din cupru și din aliaj de cupru.

2 În urma unor informații comunicate de Mueller Industries Inc., Comisia a efectuat, în martie 2001, verificări inopinate în incintele societăților KME Germany AG (fostă KM Europa Metal AG), KME France SAS (fostă Tréfimétaux SA), KME Italy SpA (fostă Europa Metalli SpA) (denumite în continuare, împreună, „KME" sau „grupul KME"), Outokumpu Oyj și Luvata Oy (fostă Outokumpu Copper Products Oy) (denumite în continuare, împreună, „Outokumpu") și ale reclamantei, în temeiul articolului 14 din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, Primul regulament de punere în aplicare a articolelor [81] și [82] din tratat (JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3).

3 La 9 aprilie 2001, Outokumpu s-a oferit să coopereze cu Comisia în baza Comunicării Comisiei privind neaplicarea de amenzi sau reducerea cuantumului acestora în cauzele având ca obiect înțelegeri (JO 1996, C 207, p. 4, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea din 1996"). Outokumpu a depus un memoriu pe această temă la 30 mai 2001.

4 Ca răspuns la o solicitare de informații întemeiată pe articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 adresată de Comisie grupului KME și societății Wieland în iulie 2002, aceasta din urmă a solicitat, la 30 septembrie 2002, să i se aplice Comunicarea privind cooperarea din 1996.

5 Ca urmare a aceleiași solicitări de informații, grupul KME a solicitat la 15 octombrie 2002 să i se aplice respectiva comunicare.

6 După efectuarea unei anchete, constând în verificări suplimentare în incintele Outokumpu și ale grupului KME, după participarea la reuniuni cu reprezentanți ai Outokumpu, ai grupului KME și ai Wieland, precum și după formularea de solicitări de informații suplimentare, adresate, în temeiul articolului 11 din Regulamentul nr. 17, grupului KME și societății Wieland, Comisia a inițiat în iulie 2003 o procedură de constatare a încălcării și a adoptat o comunicare privind obiecțiunile adresată grupului

KME, reclamantei și Outokumpu. Întrucât întreprinderile destinatare au renunțat să fie ascultate, nu s-a mai organizat o audiere.

7 La 16 decembrie 2003, Comisia a adoptat Decizia C (2003) 4820 final privind o procedură de aplicare a articolului 81 [CE] și a articolului 53 din Acordul privind SEE (Cauza COMP/E-1/38.240 – Tuburi industriale) (denumită în continuare „decizia atacată"), fiind publicat un rezumat al acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 28 aprilie 2004 (JO L 125, p. 50).

8 Din decizia atacată rezultă că spre sfârșitul anilor '80 producătorii organizați în Asociația pentru calitatea tuburilor utilizate în domeniul aerului condiționat și al refrigerării (Cuproclima Quality Association, denumită în continuare „Cuproclima"), printre care se număra și reclamanta, și-au extins cooperarea cu privire la probleme de concurență.

9 Reuniunile bianuale organizate de Cuproclima ar fi constituit ocazia periodică de a discuta și de a stabili prețurile, precum și alte condiții comerciale aplicabile în cazul tuburilor industriale, după epuizarea ordinii de zi oficiale. Aceste reuniuni, contrare normelor de concurență, ar fi fost completate de contacte bilaterale între întreprinderile vizate. Întreprinderile vizate ar fi stabilit obiective referitoare la prețuri, precum și la alte condiții comerciale în ceea ce privește tuburile industriale, acestea ar fi coordonat majorarea prețurilor, și-ar fi împărțit clienții și cotele de piață și ar fi supravegheat punerea în aplicare a acordurilor anticoncurențiale dintre ele, pe de o parte, prin desemnarea liderilor de piață și, pe de altă parte, prin schimbul de informații confidențiale.

10 Decizia atacată cuprinde în special următoarele dispoziții:

„Articolul 1

Prin participarea, în perioadele menționate, la un ansamblu de acorduri și de practici concertate constând în stabilirea prețurilor și repartizarea piețelor în sectorul tuburilor industriale, următoarele întreprinderi au încălcat dispozițiile articolului 81 alineatul (1) [CE] și, de la 1 ianuarie 1994, pe cele ale articolului 53 alineatul (1) din Acordul privind SEE:

a) [Wieland], de la 3 mai 1988 la 22 martie 2001;

b) Outokumpu […], în mod individual de la 3 mai 1988 la 30 decembrie 1988 și în solidar cu [Luvata] de la 31 decembrie 1988 la 22 martie 2001;

c) [Luvata], de la 31 decembrie 1988 la 22 martie 2001 (în solidar cu Outokumpu […]);

d) [KME Germany], în mod individual de la 3 mai 1988 la 19 iunie 1995 și în solidar cu [KME France] și cu [KME Italy] de la 20 iunie 1995 la 22 martie 2001;

e) [KME Italy], în solidar cu [KME France] de la 3 mai 1988 la 19 iunie 1995 și în solidar cu [KME Germany] și cu [KME France] de la 20 iunie 1995 la 22 martie 2001;

f) [KME France], în solidar cu [KME Italy] de la 3 mai 1988 la 19 iunie 1995 și în solidar cu [KME Germany] și cu [KME Italy] de la 20 iunie 1995 la 22 martie 2001.

Articolul 2

Pentru încălcările menționate la articolul 1 sunt aplicate următoarele amenzi:

a) [Wieland]: 20,79 milioane de euro;

b) Outokumpu […] și [Luvata], în solidar: 18,13 milioane de euro;

c) [KME Germany], [KME France] și [KME Italy], în solidar: 18,99 milioane de euro;

d) [KME Germany]: 10,41 milioane de euro;

e) [KME Italy] și [KME France], în solidar: 10,41 milioane de euro."

11 În ceea ce privește, în primul rând, stabilirea cuantumului de la care pornește amenda, Comisia a apreciat că încălcarea, constând în esență în stabilirea prețurilor și în repartizarea piețelor, era o încălcare foarte gravă prin chiar natura sa [considerentul (294) al deciziei atacate].

12 Pentru a determina gravitatea încălcării, Comisia a luat în considerare și faptul că acest cartel afectase întregul teritoriu al Spațiului Economic European (SEE) [considerentul (316) al deciziei atacate]. Comisia a examinat și efectele reale ale încălcării și a constatat că înțelegerea „produsese, în general, efecte pe piață" [considerentul (314) al deciziei atacate].

13 Pentru a ajunge la această ultimă constatare, Comisia s-a întemeiat în special pe indiciile următoare. În primul rând, a avut în vedere punerea în aplicare a înțelegerii referindu-se la faptul că participanții și-au comunicat volumul vânzărilor și nivelul prețurilor [considerentul (300) al deciziei atacate]. În al doilea rând, elemente ale dosarului ar fi demonstrat că prețurile scăzuseră în perioada în care acordul coluziv a fost mai puțin respectat și crescuseră semnificativ în alte perioade [considerentul (310) al deciziei atacate]. În al treilea rând, Comisia a făcut referire la cota de piață colectivă cuprinsă între 75 și 85 % deținută de membrii înțelegerii [considerentul (310) al deciziei atacate]. În al patrulea rând, Comisia a constatat că respectivele cote de piață ale participanților la înțelegere rămăseseră relativ stabile pe toată durata încălcării, chiar dacă uneori clienții participanților s-au schimbat [considerentul (312) al deciziei atacate].

14 În sfârșit, tot în cadrul determinării gravității încălcării, Comisia a luat în considerare faptul că piața tuburilor industriale din cupru constituia un sector important, a cărui valoare a fost estimată la 288 de milioane de euro la nivelul SEE [considerentul (318) al deciziei atacate].

15 Având în vedere toate aceste împrejurări, Comisia a concluzionat că încălcarea în cauză trebuia considerată foarte gravă [considerentul (320) al deciziei atacate].

16 În al doilea rând, Comisia a tratat în mod diferit întreprinderile vizate, pentru a ține cont de capacitatea economică efectivă a fiecăreia de a cauza un prejudiciu important concurenței. În această privință, Comisia a subliniat existența unei diferențe între cotele de piață deținute pe piața tuburilor industriale în cadrul SEE, pe de o parte, de grupul KME, lider de piață în cadrul SEE, cu o cotă de piață de [*confidențial*] [1] %, și, pe de altă parte, de Outokumpu și de Wieland, care dețineau o cotă de piață de [*confidențial*] % și, respectiv, de 13,4 %. Dată fiind această diferență, cuantumul de plecare al amenzii aplicate Outokumpu și Wieland a fost fixat la 33 % din amenda aplicată grupului KME, mai precis la 11,55 milioane de euro pentru Outokumpu și pentru Wieland și la 35 de milioane de euro pentru grupul KME [considerentele (327) și (328) ale deciziei atacate].

17 În al treilea rând, pentru a ține cont de necesitatea de a fixa amenda la un nivel care să îi asigure un efect descurajator, Comisia a majorat cuantumul de plecare al amenzii aplicate Outokumpu cu 50 %, ridicând astfel amenda la 17,33 milioane de euro, apreciind că cifra de afaceri mondială a acesteia, de peste 5 miliarde de euro, indica faptul că Outokumpu dispunea de o dimensiune și de o putere economică ce permiteau majorarea menționată [considerentul (334) al deciziei atacate].

18 În al patrulea rând, Comisia a calificat drept „lungă” durata încălcării, care s-a derulat între 3 mai 1988 și 22 martie 2001. Astfel, ținând cont de durata încălcării, Comisia a apreciat, așadar, că era adecvat să majoreze cuantumul de plecare al amenzilor aplicate întreprinderilor vizate cu 10 % pe fiecare an de participare la cartel. Prin urmare, cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei a fost majorat cu 125 %, cuantumul de bază fiind, în consecință, stabilit la 25,99 milioane de euro [considerentele (338), (342) și (347) ale deciziei atacate].

1 — Date confidențiale ocultate.

19 În al cincilea rând, în ceea ce privește circumstanțele agravante, cuantumul de bază al amenzii aplicate Outokumpu a fost majorat cu 50 % pentru motivul că aceasta a săvârșit încălcări repetate, deoarece fusese destinatara Deciziei 90/417/CECO a Comisiei din 18 iulie 1990 referitoare la o procedură în temeiul articolului 65 [CO] privind acordul și practicile concertate ale producătorilor europeni de produse plate din oțel inoxidabil laminate la rece (JO L 220, p. 28) [considerentul (354) al deciziei atacate].

20 În al șaselea rând, în ceea ce privește circumstanțele atenuante, Comisia a subliniat că, fără cooperarea Outokumpu, nu ar fi putut stabili existența unui comportament ilicit decât pentru o perioadă de patru ani și, în consecință, a redus cuantumul de bază al amenzii acesteia cu 22,22 milioane de euro, astfel încât cuantumul de bază să corespundă amenzii care i-ar fi fost aplicată pentru o astfel de perioadă [considerentul (386) al deciziei atacate].

21 În al șaptelea și ultimul rând, Comisia a redus cuantumul amenzilor, în temeiul titlului D din Comunicarea privind cooperarea din 1996, cu 50 % pentru Outokumpu, cu 20 % pentru Wieland și cu 30 % pentru grupul KME [considerentele (402), (408) și (423) ale deciziei atacate].

Procedura și concluziile părților

22 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 24 martie 2004, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

23 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată, judecătorul raportor a fost repartizat în Camera a opta, căreia, în consecință, i-a fost atribuită prezenta cauză.

24 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate oral de Tribunal au fost ascultate în ședința din 5 martie 2008.

25 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea sau, în subsidiar, reducerea amenzii aplicate de Comisie la articolul 2 litera (a) din decizia atacată;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

26 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

27 În speță, în susținerea acțiunii, reclamanta invocă mai întâi nelegalitatea articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, pentru motivul că această dispoziție ar încălca principiul legalității sancțiunilor. Reclamanta formulează de asemenea patru motive, întemeiate pe o evaluare incorectă a dimensiunii pieței afectate de încălcare, pe o luare în considerare neadecvată a dimensiunii întreprinderilor vizate, pe o majorare eronată a cuantumului amenzii pentru durata încălcării și, respectiv, pe o aplicare discriminatorie a Comunicării privind cooperarea din 1996 în ceea ce o privește.

28 În ceea ce privește motivele legate de calculul cuantumului amenzii, trebuie amintit, pe de o parte, că din considerentele (290)-(387) ale deciziei atacate rezultă că aplicarea de către Comisie a amenzilor pentru încălcare s-a realizat în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și, pe de altă parte, că, deși Comisia nu se referă explicit în decizia atacată la Liniile directoare privind metoda de stabilire a amenzilor aplicate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și al articolului 65 alineatul (5) [CO] (JO 1998, C 9, p. 3, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 69, denumite în continuare „liniile directoare"), este cert că aceasta a determinat cuantumul amenzilor pe baza metodei definite în aceste linii directoare.

29 Liniile directoare, deși nu pot fi calificate ca normă de drept, prevăd o regulă de conduită care indică practica ce trebuie urmată și de la care Comisia nu se poate îndepărta, într-un caz particular, fără a avea justificări (a se vedea Hotărârea Curții din 18 mai 2006, Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia, C-397/03 P, Rec., p. I-4429, punctul 91 și jurisprudența citată).

30 Revine, așadar, Tribunalului obligația să verifice, în cadrul controlului legalității amenzilor aplicate prin decizia atacată, dacă puterea de apreciere a Comisiei a fost exercitată potrivit metodei prevăzute de liniile directoare și, în măsura în care ar trebui constatat că s-a îndepărtat de la acestea, să verifice dacă această îndepărtare este justificată și motivată în mod corespunzător cerințelor legale. În această privință, trebuie subliniat că s-a confirmat de către Curte validitatea, pe de o parte, chiar a principiului liniilor directoare și, pe de altă parte, a metodei indicate în cuprinsul

acestora (Hotărârea Curții din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctele 252-255, 266, 267, 312 și 313).

31 Autolimitarea puterii de apreciere a Comisiei ce rezultă din adoptarea liniilor directoare nu este astfel incompatibilă cu menținerea unei marje de apreciere semnificative a Comisiei. Liniile directoare cuprind diferite elemente de flexibilitate care permit Comisiei să își exercite puterea discreționară în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 17, astfel cum au fost interpretate de Curte (Hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, punctul 30 de mai sus, punctul 267).

32 În plus, în domenii precum cel al determinării cuantumului unei amenzi aplicate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, în care Comisia dispune de o marjă de apreciere, de exemplu, în ceea ce privește nivelul majorării în vederea descurajării, controlul legalității acestor aprecieri se limitează la absența unei erori vădite de apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 18 iulie 2005, Scandinavian Airlines System/Comisia, T-241/01, Rec., p. II-2917, punctul 79).

33 Pe de altă parte, în principiu, marja de apreciere a Comisiei și limitările aduse acesteia nu aduc atingere exercitării de către instanța comunitară a competenței sale de fond (Hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2004, JFE Engineering și alții/Comisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 și T-78/00, Rec., p. II-2501, punctul 538), care o abilitează să elimine, să reducă sau să majoreze cuantumul amenzii aplicate de Comisie (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 8 februarie 2007, Groupe Danone/Comisia, C-3/06 P, Rep., p. I-1331, punctele 60-62, Hotărârea Tribunalului din 21 octombrie 2003, General Motors Nederland și Opel Nederland/Comisia, T-368/00, Rec., p. II-4491, punctul 181).

Cu privire la excepția de nelegalitate a articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17

Argumentele părților

34 Reclamanta susține, în esență, că articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, precum și modul în care a fost aplicat de Comisie în practica sa decizională încalcă principiul legalității sancțiunilor în măsura în care Comisia dispune de o marjă de manevră aproape nelimitată în stabilirea cuantumului amenzilor și în măsura în care cuantumul amenzii în cauză a fost, așadar, determinat în mod aleatoriu. Prin urmare, obligarea reclamantei la plata sumei de 20,79 milioane de euro ar fi nelegală.

35 Reclamanta amintește că dispozițiile comunitare trebuie să respecte principiul legalității sancțiunilor, care are o importanță esențială în cazul dispozițiilor care cuprind sancțiuni. Potrivit acestui principiu, legislația comunitară ar trebui să fie clară, exactă și previzibilă pentru justițiabili, iar dacă este vorba despre o reglementare care poate să determine consecințe financiare, caracterul cert și previzibil ar constitui un imperativ care s-ar impune cu o rigoare deosebită.

36 Reclamanta subliniază că dispozițiile comunitare trebuie să definească de altfel în mod previzibil nu doar comportamentul sancționat, dar și consecințele juridice care decurg din aceste dispoziții pentru particular. În opinia reclamantei, chiar dacă existența unei marje de apreciere a administrației se poate dovedi necesară, nu ar fi mai puțin adevărat că această marjă nu trebuie să fie nelimitată, cu atât mai mult când este vorba despre o dispoziție de drept derivat sau despre o măsură penală sau „cvasipenală”.

37 În opinia reclamantei, rezultă atât din declarațiile oficiale ale Comisiei, cât și din interpretarea largă dată noțiunii de procedură penală de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (denumită în continuare „Curtea EDO”) că amenzile aplicate în

temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 au caracter penal. În susținerea acestei concluzii, reclamanta face referire și la jurisprudența comunitară (Hotărârea Curții din 15 iulie 1970, ACF Chemiefarma/Comisia, 41/69, Rec., p. 661, punctele 172 și următoarele, și Hotărârea Tribunalului din 20 martie 2002, Brugg Rohrsysteme/Comisia, T-15/99, Rec., p. II-1613, punctul 123).

38 Reclamanta pretinde că Regulamentul nr. 17, care se limitează să prevadă că trebuie să se țină cont de „gravitatea și de durata" încălcării pentru a determina cuantumul amenzii, nu îndeplinește cerințele de claritate și de previzibilitate ale unei legi. Astfel, Consiliul nu și-ar fi îndeplinit obligația, prevăzută la articolul 83 CE, de a delimita în mod clar competența conferită Comisiei.

39 Reclamanta susține de asemenea că articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 nu prevede un plafon pentru amendă, ceea ce presupune că articolul menționat permite Comisiei să aplice, pentru o anumită încălcare, amenzi începând de la mii de euro până la câteva zeci de miliarde de euro pentru anumite grupuri mondiale. Aceasta ar însemna că legea nu stabilește dinainte cuantumul amenzii, ci amenda se determină în mod exclusiv de către Comisie. Prin urmare, stabilirea cuantumului amenzii ar risca să fie arbitrară și necontrolabilă. În consecință, acest articol ar încălca o normă comunitară cu forță juridică superioară (principiul legalității sancțiunilor), precum și drepturile fundamentale în materie de reglementare penală care rezultă din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO), semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și din jurisprudența Curții EDO.

40 Reclamanta consideră că articolul 15 alineatul (4) din Regulamentul nr. 17, potrivit căruia deciziile de aplicare a amenzilor nu sunt de natură penală, nu îi afectează raționamentul, din moment ce, pe de o parte, orice normă comunitară, cu sau fără caracter penal, trebuie să respecte principiul legalității sancțiunilor și, pe de altă parte, potrivit jurisprudenței Curții EDO, nu denumirea unui act juridic este determinantă, ci conținutul acestuia.

41 Reclamanta mai pretinde că liniile directoare nu compensează lipsa de precizie și de claritate a Regulamentului nr. 17. Astfel, cuantumul de plecare al amenzilor pentru încălcările calificate drept „foarte grave" este stabilit în mod arbitrar și independent de cifra de afaceri a întreprinderii. Reclamanta susține de asemenea că, în orice caz, liniile directoare nu pot constitui o „lege" în sensul CEDO. În acest context, reclamanta subliniază că acestea sunt obligatorii numai pentru Comisie, nu și pentru instanțele judiciare, care sunt abilitate să exercite un control de fond asupra deciziilor Comisiei.

42 Or, în opinia reclamantei, întrucât instanțele judiciare au competența de a stabili cuantumul definitiv al amenzilor, acestea nu sunt ținute să respecte liniile directoare, care nu au niciun efect asupra aprecierii legalității unei dispoziții penale în sensul articolului 7 din CEDO. În plus, reclamanta subliniază că Tribunalul a afirmat recent că numai Regulamentul nr. 17 definește cadrul juridic pentru determinarea cuantumului amenzilor.

43 Mai mult, reclamanta consideră că nici posibilitatea instanței comunitare de a controla, în temeiul competenței de fond, cuantumul amenzilor stabilit de Comisie nu poate compensa nelegalitatea articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17.

44 Reclamanta subliniază pe de altă parte că, atunci când o dispoziție încalcă principiul legalității sancțiunilor, acest fapt nu poate fi compensat pentru simplul motiv că principiile proporționalității și egalității de tratament au fost respectate la aplicarea dispoziției respective.

45 Reclamanta susține de asemenea că, deși este posibil ca articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 să fi fost compatibil cu principiul legalității sancțiunilor la momentul redactării sale, în prezent situația nu mai este aceeași, în măsura în care cifrele de afaceri obținute de societăți astăzi sunt mult mai importante decât erau înainte.

46 În sfârșit, reclamanta pretinde că, în orice caz, indiferent de legalitatea articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17, Comisia ar trebui ca la stabilirea cuantumului amenzilor să își folosească marja de manevră în lumina principiului legalității sancțiunilor. Astfel, aceasta ar fi trebuit ca prin liniile directoare să aducă în practica sa decizională un anumit grad de transparență și de predictibilitate în stabilirea cuantumului amenzilor. Cu toate acestea, Comisia nu ar fi procedat astfel, dând preferință efectului descurajator al sancțiunii.

47 Comisia solicită respingerea motivului invocat de reclamantă.

Aprecierea Tribunalului

48 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia Comisia ar fi trebuit ca prin liniile directoare să aducă în practica sa decizională un anumit grad de transparență și de predictibilitate în stabilirea cuantumului amenzilor, trebuie constatat că acest argument nu constituie vreun motiv juridic concret împotriva Regulamentul nr. 17 sau a deciziei atacate, ci exprimă doleanțe cu privire la modalitatea practică de exercitare a politicii Comisiei. Prin urmare, argumentul trebuie respins ca inoperant.

49 În ceea ce privește fondul, este suficient să se constate că rezultă în mod clar din Hotărârea Tribunalului din 5 aprilie 2006, Degussa/Comisia (T-279/02, Rec., p. II-897, punctele 66-88), și din Hotărârea Tribunalului din 27 septembrie 2006, Jungbunzlauer/Comisia (T-43/02, Rec., p. II-3435, punctele 69-92), că excepția de nelegalitate formulată de reclamanta nu ar trebui admisă. Pe de altă parte, această jurisprudență a fost recent confirmată prin Hotărârea Curții din 22 mai 2008, Evonik Degussa/Comisia și Consiliul (C-266/06 P, nepublicată în Repertoriu, punctele 36-63).

50 Prin urmare, excepția de nelegalitate trebuie respinsă.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o evaluare neadecvată a dimensiunii sectorului afectat de încălcare

Argumentele părților

51 Reclamanta susține că, evaluând piața relevantă la 288 de milioane de euro, Comisia a exagerat dimensiunea acesteia și, prin urmare, gravitatea încălcării, fapt care ar fi determinat aplicarea unei amenzi excesive. Reclamanta a afirmat de asemenea că motivarea Comisiei cu privire la calculul cifrei sale de afaceri este insuficientă și constituie, așadar, o încălcare a articolului 253 CE.

52 Reclamanta arată că, în sectorul tuburilor industriale, prețul total al produselor se compune în mod normal din prețul cuprului potrivit cotației stabilite de London Metal Exchange (Bursa metalelor de la Londra, denumită în continuare „LME"), și din costul transformării, care corespunde valorii adăugate de fabricant (denumită în continuare „marja de transformare"). Materia primă necesară fabricării tuburilor industriale ar fi furnizată fie de client, fie de însuși fabricantul de tuburi, care ar factura-o astfel în prețul total.

53 În opinia reclamantei, dimensiunea pieței relevante este determinantă în aprecierea gravității unei încălcări și în stabilirea cuantumului de plecare al amenzii.

54 Sprijinindu-se pe considerațiile care precedă, reclamanta susține că, în măsura în care încălcarea privea numai marja de transformare (între 30 și 40 % din prețul final), Comisia ar fi trebuit să scadă 60-70 % din prețul total al produselor în cauză atunci când a evaluat dimensiunile pieței relevante, ceea ce ar fi condus la stabilirea unui cuantum de plecare al amenzii mai puțin ridicat. În această privință, reclamanta amintește că prețul cuprului excede controlul său, întrucât este stabilit potrivit LME. Astfel, prețul cuprului ar fi numai un element care revine, în esență, în sarcina clienților. Reclamanta afirmă că, dacă membrii cartelului ar fi încercat să majoreze prețul cuprului, clienții acestora ar fi procurat cuprul de la întreprinderi terțe.

55 Astfel, în ceea ce privește aprovizionarea cu cupru, reclamanta ar fi acționat ca intermediar. Comisia ar fi trebuit, așadar, să calculeze cifra de afaceri aferentă pieței în același mod în care a calculat cifra de afaceri a intermediarilor în contextul controlului concentrărilor economice. Pe de altă parte, în măsura în care costul cuprului ar reprezenta o parte foarte importantă în ansamblul costurilor, Comisia nu l-ar fi putut trata în același mod precum costul livrării și al ambalării, care constituie în general o parte neglijabilă din totalul costurilor. În consecință, pentru a aprecia corect dimensiunea pieței relevante și, prin urmare, gravitatea cartelului, Comisia ar fi trebuit să țină cont numai de procentajul din preț afectat de încălcarea în cauză, mai precis de marja de transformare. Comisia ar fi procedat în sens contrar, abordând prea formalist calculul cifrei de afaceri relevante.

56 Reclamanta pretinde de asemenea că obligația Comisiei de a motiva a fost încălcată, referindu-se la Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2001, Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia (T-45/98 și T-47/98, Rec., p. II-3757), citată în considerentul (319) al deciziei atacate, în scopul de a justifica includerea prețului metalului în cifra de afaceri realizată pe piața în cauză. Această hotărâre nu ar fi relevantă în speță, deoarece din aceasta ar rezulta numai faptul că o înțelegere care privește doar o parte a prețului final încalcă dreptul concurenței, ceea ce ar fi incontestabil în prezenta cauză. În speță, problema relevantă ar fi identificarea cifrei de afaceri adecvate pentru a stabili cuantumul de plecare al amenzii.

57 Comisia solicită respingerea motivului invocat de reclamantă.

Aprecierea Tribunalului

58 În ceea ce privește, în primul rând, afirmația privind motivarea insuficientă, trebuie subliniat că jurisprudența este constantă în sensul că motivarea unei decizii individuale trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul. Cerința

motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept relevante, în măsura în care problema dacă aceasta respectă condițiile impuse de articolul 253 CE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare a actului în cauză, ci și în raport cu contextul în care acest act a fost adoptat, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea Curții din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink's France, C-367/95 P, Rec., p. I-1719, punctul 63 și jurisprudența citată).

59 În ceea ce privește stabilirea amenzilor în temeiul încălcării dreptului concurenței, exigențele condiției de formă esențiale pe care o reprezintă această obligație de motivare sunt îndeplinite atunci când Comisia arată, în cuprinsul deciziei sale, elementele de apreciere care i-au permis să evalueze gravitatea și durata încălcării (a se vedea Hotărârea Curții din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P și C-254/99 P, Rec., p. I-8375, punctul 463 și jurisprudența citată).

60 În speță, în ceea ce privește aprecierea gravității încălcării în cauză, Comisia a îndeplinit aceste cerințe în considerentele (292)-(320) ale deciziei atacate. Rezultă în special din considerentul (318) al deciziei amintite că, la aprecierea gravității încălcării, Comisia a luat în considerare cifra de afaceri aferentă pieței relevante. În considerentul (319) al aceleiași decizii, Comisia a răspuns și la criticile formulate de întreprinderile vizate, referitoare la luarea în considerare a prețului cuprului în vederea calculării respectivei cifre de afaceri. Faptul că acest răspuns poate fi eronat nu este de natură să repună în discuție caracterul suficient al motivării deciziei atacate, determinarea existenței unei astfel de erori fiind o problemă de control al legalității pe fond a deciziei menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții Comisia/Sytraval și Brink's France, punctul 58 de mai sus, punctele 66-72, și Hotărârea Curții din 2 octombrie 2003, International Power și alții/NALOO, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P și C-180/01 P, Rec., p. I-11421, punctele 134-138).

61 Rezultă că obiecția întemeiată pe o motivare insuficientă trebuie respinsă.

62 În al doilea rând, în ceea ce privește fondul, trebuie subliniat mai întâi că metoda prevăzută de liniile directoare, pe care Comisia le-a aplicat în decizia atacată (a se vedea punctul 28 de mai sus), răspunde unei logici forfetare potrivit căreia cuantumul general de plecare al amenzii, determinat în funcție de gravitatea încălcării, este calculat în funcție de natura încălcării, de impactul real asupra pieței, atunci când acesta poate fi măsurat, și de mărimea pieței geografice relevante (punctul 1 litera A primul paragraf din liniile directoare). Ulterior, cuantumul general de plecare al amenzii este individualizat pentru fiecare participant mai ales în funcție de dimensiunea acestuia.

63 Pe de altă parte, pentru a determina cuantumul de plecare al amenzii, Comisia poate, fără a fi obligată în acest sens, să aibă în vedere dimensiunea geografică a pieței afectate (Hotărârea Tribunalului din 15 martie 2006, BASF/Comisia, T-15/02, Rec., p. II-497, punctul 134, și Hotărârea Tribunalului din 27 septembrie 2006, Roquette Frères/Comisia, T-322/01, Rec., p. II-3137, punctele 149 și 150).

64 Ținând cont de această jurisprudență, rezultă că premisa reclamantei potrivit căreia dimensiunea pieței relevante este, ca atare, un factor determinant în evaluarea gravității unei încălcări și, prin urmare, în determinarea cuantumului de plecare al unei amenzi, este neîntemeiată.

65 Cu toate acestea, rezultă în mod clar din decizia atacată că, în speță, Comisia a ales să ia în considerare dimensiunea pieței tuburilor industriale în cadrul SEE în evaluarea gravității încălcării în cauză. Deși Comisia a concluzionat deja, pe baza naturii încălcării, că aceasta era „foarte gravă” în sensul liniilor directoare [considerentul (294)], gravitatea încălcării și, prin urmare, cuantumul general de plecare al amenzii, au fost determinate de Comisie în decizia atacată prin luarea în considerare a efectelor reale ale cartelului pe piață [considerentele (295)-(314)], a dimensiunii geografice a pieței relevante [considerentele (315)-(317)] și a faptului că sectorul care face obiectul încălcării era o piață importantă, a cărei dimensiune în cadrul SEE a fost evaluată la 288 de milioane de euro [considerentele (318) și 319)].

66 Deși dimensiunea pieței relevante nu a constituit decât unul dintre elementele reținute de Comisie în decizia atacată în vederea evaluării gravității încălcării și a cuantumului general de plecare al amenzii, nu este mai puțin adevărat că respectivul cuantum a fost stabilit efectiv de Comisie ținând cont de aceasta. Prin urmare, susținerea Comisiei potrivit căreia cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei nu ar fi fost neapărat mai mic de 11,55 milioane de euro dacă prețul cuprului ar fi fost dedus din cifra de afaceri a pieței trebuie respinsă.

67 În consecință, trebuie verificat dacă prețul cuprului a fost în mod greșit luat în considerare de Comisie la evaluarea dimensiunii pieței afectate.

68 În această privință, reclamanta pretinde, pe de o parte, că prețul cuprului excede controlului fabricanților de tuburi industriale, din moment ce acesta este stabilit potrivit LME, și, pe de altă parte, că prețul la care este achiziționat metalul este decis de înșiși cumpărătorii de tuburi industriale. Reclamanta subliniază de asemenea că fluctuațiile prețului metalului nu au niciun efect asupra profitului său.

69 Cu toate acestea, se impune constatarea faptului că niciun motiv întemeiat nu impune ca cifra de afaceri aferentă unei piețe relevante să fie calculată prin excluderea anumitor costuri de producție. Astfel cum a subliniat în mod întemeiat Comisia, în toate sectoarele industriale există costuri inerente produsului final pe care fabricantul nu le poate controla, dar care constituie totuși un element esențial în ansamblul activităților sale și care, prin urmare, nu poate fi exclus din cifra sa de afaceri la momentul stabilirii cuantumului de plecare al amenzii (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 15 martie 2000, Cimenteries CBR și alții/Comisia, T-25/95, T-26/95, T-30/95-T-32/95, T-34/95-T-39/95, T-42/95-T-46/95, T-48/95, T-50/95-T-65/95, T-68/95-T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 și T-104/95, Rec., p. II-491, punctele 5030 și 5031). Faptul că prețul cuprului constituie o parte importantă din prețul final al tuburilor industriale sau că riscul fluctuațiilor prețului cuprului este mult mai ridicat decât pentru alte materii prime nu infirmă această concluzie.

70 Prin urmare, trebuie să se concluzioneze că în mod corect Comisia a luat în considerare prețul cuprului în vederea determinării dimensiunii pieței relevante.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe neluarea în considerare în mod adecvat a dimensiunii reclamantei

Argumentele părților

71 Reclamanta afirmă că, prin stabilirea cuantumului de plecare și, prin urmare, a cuantumului final al amenzii, Comisia nu a ținut cont de dimensiunea sa, astfel cum rezultă din cifra sa de afaceri globală, care în 2002 se ridica la 1,2 miliarde de euro. În aceeași perioadă, cifrele de afaceri ale KME și Outokumpu s-ar fi ridicat la 2,05 miliarde de euro și, respectiv, la 5,56 miliarde de euro. Reclamanta pretinde că majorarea cu 50 % a cuantumului de plecare al amenzii aplicate Outokumpu în considerentul (334) al deciziei atacate nu este suficientă pentru a considera îndeplinită obligația Comisiei de a respecta principiile proporționalității și egalității de tratament. Comisia ar fi încălcat și principiul potrivit căruia fiecare amendă trebuie să fie rezultatul unui calcul individualizat.

72 În susținerea motivului, reclamanta arată că dimensiunea globală a întreprinderii are o importanță specială la stabilirea cuantumului amenzii și că acest cuantum de plecare al amenzii aplicate fiecăreia dintre cele trei întreprinderi vizate ar fi trebuit individualizat pentru a fi proporțional cu diferența dintre dimensiunile întreprinderilor. Reclamanta afirmă de asemenea că principiul egalității de tratament impune Comisiei să modifice cuantumul de plecare al amenzilor în funcție de cifra de afaceri globală a tuturor întreprinderilor, și nu doar în funcție de cea a marilor societăți. În consecință, Comisia ar fi trebuit să diminueze cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei.

73 În această privință, reclamanta amintește, pe de o parte, că cuantumul de plecare al amenzii aplicate grupului KME nu a fost majorat de Comisie, deși acesta este de două mai mare decât ea, și, pe de altă parte, că Outokumpu, care este de cinci ori mai mare decât ea, nu a suferit decât o majorare cu 50 % a cuantumului de plecare al amenzii care i-a fost aplicată.

74 Reclamanta concluzionează că, neluând suficient în considerare disparitatea capacității economice și a dimensiunii întreprinderilor, Comisia a defavorizat-o pe ea, care este o întreprindere mică. În susținerea concluziei sale, reclamanta face de asemenea referire la anumite decizii ale Comisiei în care raportul dintre cuantumul final al amenzii și cifra de afaceri a întreprinderilor sancționate era mai mic decât în cazul său.

75 În sfârșit, reclamanta apreciază că, prin faptul că nu a justificat tratamentul discriminatoriu pe care i l-a aplicat, Comisia nu și-a respectat obligația de motivare.

76 Comisia solicită respingerea motivului invocat de reclamantă.

Aprecierea Tribunalului

77 În primul rând, în ceea ce privește obiecția întemeiată pe lipsa motivării, aceasta trebuie respinsă pentru următoarele motive.

78 Mai întâi, în măsura în care Wieland reproșează Comisiei că nu a indicat motivul pentru care a ales un nivel al majorării de 50 % împotriva Outokumpu, trebuie amintit că în acest sens Curtea a statuat că obligația de motivare este îndeplinită în cazul în care

Comisia arată, în cadrul deciziei sale, elementele de apreciere care i-au permis să evalueze gravitatea și durata încălcării (Hotărârea Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, punctul 59 de mai sus, punctul 463). În schimb, Comisia nu are obligația de a include în decizie cifre sau o expunere mai detaliată privind modul de calcul al amenzii (Hotărârea Curții din 16 noiembrie 2000, Cascades/Comisia, C-279/98 P, Rec., p. I-9693, punctul 50).

79 Trebuie de asemenea subliniat că o decizie precum decizia atacată, deși redactată și publicată sub forma unei singure decizii, trebuie analizată ca un fascicul de decizii individuale prin care se constată în privința întreprinderilor destinatare încălcarea sau încălcările reținute în sarcina lor și prin care li se aplică, după caz, o amendă (Hotărârea Tribunalului din 4 iulie 2006, Hoek Loos/Comisia, T-304/02, Rec., p. II-1887, punctele 59 și 60).

80 Prin urmare, reclamanta nu poate critica motivarea din decizia atacată referitoare la nivelul majorării aplicate împotriva Outokumpu cu efect descurajator.

81 În orice caz, Comisia a indicat, în considerentele (332)-(334) ale deciziei atacate, elementele luate în considerare pentru a majora amenda cu efect descurajator aplicată Outokumpu. Astfel cum rezultă din jurisprudența sus-menționată (a se vedea punctul 78 de mai sus), Comisia nu poate fi criticată pentru că nu și-a motivat mai mult decizia în această privință.

82 În măsura în care argumentul reclamantei poate fi interpretat drept o critică adresată Comisiei pentru neindicarea motivelor pentru care nu a redus în scop de descurajare cuantumul de plecare al amenzii pe care i-a aplicat-o, trebuie constatat că, având în vedere jurisprudența amintită la punctul 78 de mai sus, articolul 253 CE nu poate fi interpretat în sensul că impune Comisiei să explice în deciziile sale motivele pentru care nu a reținut, în ceea ce privește calculul cuantumului amenzii, abordări ipotetice în

raport cu cea efectiv reținută în decizia atacată (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Tribunalului din 14 mai 1998, Fiskeby Board/Comisia, T-319/94, Rec., p. II-1331, punctul 127).

83 Rezultă din considerațiile precedente că obiecția întemeiată pe lipsa motivării trebuie respinsă.

84 În al doilea rând, în ceea ce privește fondul, trebuie constatat că reclamanta critică diferențierea operată de Comisie între cuantumurile de plecare ale amenzilor aplicate întreprinderilor vizate conform metodei prevăzute de liniile directoare. Reclamanta susține că dimensiunea întreprinderii are o importanță specială în stabilirea cuantumului amenzii și că, în speță, cuantumul de plecare al amenzii aplicate fiecăreia dintre cele trei întreprinderi vizate ar fi trebuit individualizat pentru a fi proporțional cu diferența dintre dimensiunile întreprinderilor.

85 În această privință, trebuie mai întâi remarcat că deciziile Comisiei invocate de reclamantă nu sunt relevante, din moment ce practica decizională anterioară a Comisiei nu servește drept cadru juridic pentru aplicarea amenzilor în materie de concurență (a se vedea Hotărârea Dansk Rørindustri și alții/Comisia, punctul 30 de mai sus, punctele 169-171, și Hotărârea Tribunalului din 30 septembrie 2003, Michelin/Comisia, T-203/01, Rec., p. II-4071, punctul 292 și jurisprudența citată).

86 Faptul că metoda de calcul prevăzută de liniile directoare nu se întemeiază pe cifra de afaceri globală a întreprinderilor vizate și că, din acest motiv, permite apariția unor disparități între întreprinderi în ceea ce privește raportul dintre cifrele lor de afaceri și cuantumul amenzilor care le sunt aplicate este irelevant pentru a aprecia dacă principiile proporționalității și egalității de tratament, precum și principiul individualizării sancțiunilor au fost încălcate de Comisie. Astfel, Comisia nu este obligată ca, în cadrul determinării cuantumului amenzilor în funcție de gravitatea și de durata încălcării în discuție, să garanteze că, în cazul în care ar fi aplicate amenzi mai multor întreprinderi implicate în aceeași încălcare, cuantumurile finale ale amenzilor la care s-a ajuns prin calculul efectuat pentru întreprinderile în cauză reflectă orice diferențiere

între acestea în ceea ce privește cifrele lor de afaceri globale sau cifrele lor de afaceri relevante (Hotărârea Curții din 25 ianuarie 2007, Dalmine/Comisia, C-407/04 P, Rec., p. I-829, punctele 141-147, Hotărârea Tribunalului din 29 noiembrie 2005, Union Pigments/Comisia, T-62/02, Rec., p. II-5057, punctul 159).

87 Rezultă că, în nicio etapă a aplicării liniilor directoare, Comisia nu are obligația să garanteze că în cuantumurile intermediare ale amenzilor reținute se reflectă orice diferență existentă între cifrele de afaceri globale ale întreprinderilor vizate.

88 În speță, din considerentele (321)-(323), (326)-(328) și (332)-(334) ale deciziei atacate rezultă că diferențierea operată de Comisie între întreprinderile vizate s-a realizat în două etape. Mai întâi, Comisia a făcut o diferențiere în temeiul punctului 1 litera A a șasea liniuță din liniile directoare în funcție de partea de răspundere care incumbă fiecăruia dintre participanții la încălcarea în cauză. În continuare, în temeiul punctului 1 litera A a patra liniuță din liniile directoare, Comisia a realizat o ponderare pentru a garanta un efect suficient de descurajator amenzilor aplicate.

89 În ceea ce privește partea de răspundere care incumbă fiecăruia dintre participanții la încălcarea în cauză, Comisia a luat în considerare cota de piață în cadrul SEE a fiecăreia dintre întreprinderile prezente pe piața tuburilor industriale în anul 2000, ultimul an în care au existat încălcări. Comisia a dedus din aceasta că KME, cu o cotă de piață de [*confidențial*] %, era de departe cel mai important actor pe piață și făcea parte, așadar, din prima categorie de întreprinderi, în timp ce Outokumpu ([*confidențial*] % din cota de piață) și reclamanta (13,4 % din cota de piață) făceau parte dintr-o categorie secundară, cuprinzând întreprinderi care puteau fi considerate de dimensiune medie pe piața în cauză, astfel încât se impunea aplicarea unui tratament diferențiat. Prin urmare, cuantumul de plecare al amenzilor aplicate Outokumpu și reclamantei a fost stabilit la 33 % din cuantumul de plecare al amenzii aplicate KME, mai precis la 11,55 milioane de euro pentru Outokumpu și pentru reclamantă și la 35 de milioane de euro pentru KME.

90 Rezultă din jurisprudență că nu poate fi criticată Comisia pentru faptul că a urmat această abordare în ceea ce privește prima etapă a ponderării. Astfel, în cadrul determinării cuantumului amenzii în funcție de gravitate, chiar dacă anumitor întreprinderi li se aplică, din cauza repartizării pe grupe, un cuantum de plecare al amenzii identic, deși au dimensiuni diferite, această diferență de tratament este justificată în mod obiectiv de prioritatea acordată, la determinarea gravității încălcării, naturii încălcării în raport cu dimensiunea întreprinderilor (a se vedea Hotărârea Degussa/Comisia, punctul 49 de mai sus, punctul 330 și jurisprudența citată).

91 În cadrul celei de a doua etape a ponderării, Comisia a apreciat că, având în vedere cifra de afaceri globală a Outokumpu, cuantumul de plecare al amenzii aplicate Outokumpu trebuia majorat cu 50 % pentru a i se garanta un efect suficient de descurajator și pentru a ține cont de faptul că marile întreprinderi dispun de informații și de o infrastructură juridică și economică de natură să le permită să aprecieze mai bine caracterul ilicit al comportamentului lor.

92 Reclamanta nu poate reproșa Comisiei că a procedat la o astfel de ponderare. Astfel, majorarea cuantumului de plecare al amenzii aplicate Outokumpu „pentru a se lua în considerare dimensiunea și totalitatea resurselor sale" [considerentul (334) al deciziei atacate] nu înseamnă că ar fi trebuit să fie redus de către Comisie cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei având în vedere cifra de afaceri globală a acesteia. În această privință, trebuie amintit (a se vedea punctele 86 și 87 de mai sus) că, în cadrul unei modificări a cuantumului de plecare al amenzilor în scop de descurajare, Comisia nu este obligată să garanteze că în cuantumurile reținute pentru diversele întreprinderi se reflectă orice diferențiere între acestea în ceea ce privește cifra lor de afaceri globală.

93 Dimpotrivă, conform raționamentului expus la punctele 31 și 30 de mai sus, Comisia este autorizată ca, în cadrul marjei sale de apreciere, să ajusteze cuantumul amenzilor potrivit unei metode forfetare, cu condiția ca acestea să nu pară nerezonabile ținând cont de împrejurările din speță.

94 În acest context, trebuie subliniat că, în cadrul aprecierii efectului descurajator, cuantumul amenzii este adaptat pentru a ține seama de impactul urmărit asupra întreprinderii căreia îi este aplicată, și aceasta pentru ca amenda să nu fie considerată neglijabilă sau, dimpotrivă, excesivă din punctul de vedere al capacității financiare a întreprinderii în cauză, în conformitate cu cerințele întemeiate, pe de o parte, pe necesitatea asigurării efectivității amenzii și, pe de altă parte, pe respectarea principiului proporționalității (Hotărârea Degussa/Comisia, punctul 49 de mai sus, punctul 283).

95 Pe de altă parte, alegând nivelul majorării pentru întreprinderi de dimensiuni mai mari, Comisia este limitată de faptul că cuantumul de plecare nu poate în niciun caz depăși un cuantum proporțional cu gravitatea încălcării. Prin urmare, chiar și în situațiile în care cifra de afaceri a celei mai importante întreprinderi este net mai ridicată decât cea a celorlalte întreprinderi vizate, este posibil ca, în funcție de gravitatea încălcării în cauză, Comisia să nu poată majora decât marginal cuantumul de plecare al amenzii aplicate celei mai importante întreprinderi.

96 Având în vedere considerațiile precedente și ținând cont de gravitatea încălcării în cauză, de cota de piață deținută de reclamantă în cadrul SEE, precum și de cifra sa de afaceri globală din 2002, mai precis 1,2 miliarde de euro, Tribunalul apreciază drept justificat cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei.

97 Rezultă din cele precedente că al doilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o majorare eronată a cuantumului de plecare al amenzii pentru durata încălcării

Argumentele părților

98 În primul rând, reclamanta susține că marja de apreciere de care dispune Comisia în temeiul punctului 1 litera B din liniile directoare îi permite să decidă atât cu privire la oportunitatea unei majorări pentru durata încălcării, cât și cu privire la nivelul acesteia, în limita plafonului de 10 %. Reclamanta arată că, prin modul de formulare a considerentului (338) al deciziei atacate, Comisia a renunțat să facă uz de prerogativa care îi este conferită de punctul 1 litera B primul paragraf din liniile directoare pentru primii cinci ani ai înțelegerii. În consecință, Comisia nu putea majora cuantumul amenzii aplicate reclamantei decât pentru ultimii șapte ani ai încălcării.

99 În opinia reclamantei, Comisia nu se putea prevala de faptul că modul de formulare a considerentului (338) al deciziei atacate este defectuos. Reclamanta consideră că emitentul unei decizii este cel care trebuie să suporte consecințele unei redactări eronate și că, în ipoteza în care o decizie ar cuprinde declarații contradictorii, se impune sancțiunea cea mai favorabilă față de persoana vizată.

100 În plus, o motivare ambiguă constituie, în opinia reclamantei, o motivare viciată și, prin urmare, o încălcarea a articolului 253 CE.

101 În al doilea rând, reclamanta susține că a fost încălcat de către Comisie principiul potrivit căruia fiecare amendă trebuie să fie rezultatul unui calcul individualizat. Comisia nu și-ar fi respectat nici obligația de motivare prin faptul că nu a explicat motivul pentru care nu a făcut uz de marja sa de apreciere. În opinia reclamantei, Comisia a reținut astfel aceeași circumstanță agravantă, respectiv durata mai mare de cinci ani a încălcării în discuție, atât pentru a motiva aplicarea unei majorări, cât și pentru a stabili nivelul maxim al majorării de 10 %.

102 Reclamanta pretinde că nu se arată motivele pentru care Comisia, care a ales să aplice nivelul maxim de 10 % pentru fiecare an de încălcare, consideră adecvată o astfel de majorare. Reclamanta susține că, pentru a aplica nivelul în cauză, Comisia ar fi trebuit să menționeze circumstanțe proprii cartelului vizat în speță. Reclamanta critică de asemenea Comisia pentru că nu a motivat suficient augmentația referitoare la cuantumul amenzii din punctul de vedere al intensității și al continuității cartelului în cauză.

103 Comisia solicită respingerea motivului.

Aprecierea Tribunalului

104 În primul rând, în ceea ce privește obiecția întemeiată pe caracterul pretins ambiguu al motivării, precum și pe faptul că în decizia atacată Comisia ar fi renunțat să majoreze cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei pentru primii cinci ani ai înțelegerii, trebuie examinate considerentele (338), (340) și (342) ale deciziei atacate, care au următorul cuprins:

„(338) Trebuie mai întâi remarcat că practica decizională anterioară a Comisiei nu servește în sine drept cadru juridic pentru aplicarea amenzilor în materie de concurență, dat fiind că acest cadru juridic este definit numai de Regulamentul nr. 17 […] Trebuie, așadar, respins argumentul invocat de KME în considerentul (337) și întemeiat pe o decizie anterioară a Comisiei. Politica actuală a Comisiei în cauzele privind înțelegeri constă în majorarea amenzilor cu 10 % pentru fiecare an care depășește cinci ani de încălcare. Această politică a determinat majorări legate de durată de peste 100 % în mai multe cauze recente […] În prezenta cauză, în care durata cartelului a fost de doisprezece ani și zece luni, Comisia apreciază că este adecvat să majoreze amenzile cu 10 % pe an.

[…]

(340) În baza considerațiilor precedente, Comisia apreciază că [Wieland], Outokumpu [și grupul KME] au încălcat articolul 81 alineatul (1) [CE] și articolul 53 alineatul (1) din Acordul privind SEE începând cel puțin de la 3 mai 1988 și până la 22 martie 2001. Acestea au comis o încălcare continuă de lungă durată de peste doisprezece ani și zece luni.

[…]

(342) Cuantumul de plecare al amenzilor determinate în funcție de gravitate va fi, în consecință, majorat cu 125 % pentru Outokumpu și pentru [Wieland] […]"

105 Se impune constatarea faptului că o interpretare a acestor considerente coroborate cu punctul 1 litera B din liniile directoare nu lasă nicio îndoială cu privire la intenția Comisiei de a majora cuantumul de plecare al amenzii aplicate reclamantei cu 10 % pe fiecare an de încălcare. Prin urmare, trebuie respinse obiecțiile invocate de reclamantă în această privință.

106 În al doilea rând, în ceea ce privește fondul, trebuie amintit că o majorare a cuantumului amenzii în funcție de durată nu se limitează doar la situația în care ar exista o relație directă între durată și un prejudiciu sporit cauzat obiectivelor comunitare urmărite de normele de concurență (a se vedea în acest sens Hotărârea Michelin/Comisia, punctul 85 de mai sus, punctul 278 și jurisprudența citată).

107 Rezultă în plus din liniile directoare că, între aprecierea gravității și cea a duratei încălcării, Comisia nu a stabilit nici o suprapunere, nici vreo interdependență.

108 Dimpotrivă, în primul rând, rezultă din economia textului liniilor directoare că acestea prevăd aprecierea gravității încălcării ca atare în scopul determinării unui cuantum de plecare general al amenzii. În al doilea rând, gravitatea încălcării este analizată în raport cu caracteristicile întreprinderii vizate, în special cu dimensiunea și cu poziția acesteia pe piața relevantă, ceea ce poate conduce la ponderarea cuantumului de plecare, la clasificarea întreprinderilor pe categorii și la stabilirea unui cuantum de plecare specific. În al treilea rând, durata încălcării este luată în considerare pentru a stabili cuantumul de bază și, în al patrulea rând, liniile directoare prevăd luarea în considerare a circumstanțelor agravante și atenuante care permit adaptarea cuantumului amenzii, în special în funcție de rolul activ sau pasiv al întreprinderilor vizate în punerea în aplicare a încălcării.

109 Rezultă că simpla posibilitate pe care și-a rezervat-o Comisia de a majora amenda pentru fiecare an de încălcare, ajungându-se, în ceea ce privește încălcările de lungă durată, până la 10 % din cuantumul reținut pentru gravitatea încălcării, nu o obligă în niciun mod să stabilească acest nivel în funcție de intensitatea activităților înțelegerii sau de intensitatea efectelor acesteia, mai precis de gravitatea încălcării. Astfel, revine Comisiei obligația de a alege, în cadrul marjei sale de apreciere (a se vedea punctul 31 de mai sus), nivelul majorării pe care înțelege să îl aplice pentru durata încălcării.

110 În ceea ce privește obiecția potrivit căreia Comisia ar fi reținut aceeași circumstanță, respectiv durata mai mare de cinci ani a încălcării în discuție, atât pentru a motiva aplicarea unei majorări, cât și pentru a stabili nivelul maxim al acestei majorării la 10 %, Tribunalul nu consideră că există vreo ilegalitate în faptul că durata unei încălcări determină nu doar majorarea cuantumului de bază ca atare, ci și, eventual, nivelul definitiv al majorării. Astfel cum s-a arătat la punctul precedent, Comisia nu are obligația să ia în considerare gravitatea încălcării atunci când alege nivelul majorării aplicat pentru durata încălcării.

111 În speță, Comisia a constatat, mai ales în considerentele (335) și (340) ale deciziei atacate, că reclamanta a participat la încălcare timp de doisprezece ani și zece luni, mai precis, o durată lungă în sensul liniilor directoare, și, prin urmare, a majorat amenda cu 125 %. Procedând astfel, Comisia nu s-a îndepărtat de la regulile pe care și le-a impus în liniile directoare. De fapt, Tribunalul apreciază că această majorare cu 125 % nu este vădit disproporționată în speță.

112 Rezultă din toate aceste considerații că motivul privind majorarea cuantumului amenzii pentru durată trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe aplicarea discriminatorie a Comunicării privind cooperarea din 1996

Argumentele părților

113 În esență, reclamanta apreciază că a fost discriminată în raport cu KME, care a obținut o reducere de 30 % a cuantumului amenzii aplicate, în timp ce aceasta a obținut doar o reducere de 20 %, deși cooperarea sa a fost cel puțin la fel de importantă ca aceea a grupului KME.

114 În primul rând, reclamanta susține că în mod greșit Comisia a acordat KME o reducere a cuantumului amenzii mai mare decât cea pe care i-a acordat-o ei pentru motivul că „KME a denunțat existența unor acțiuni anticoncurențiale începând din anii ’80 […], față de 1993, data invocată de Wieland […]” [considerentul (423) al deciziei atacate].

115 Admițând totodată valoarea limitată a contribuției sale la ancheta referitoare la perioada anterioară anului 1993, reclamanta amintește că nu a negat că a existat un cartel în această perioadă, dar că, din cauza demisiei mai multor colaboratori ai săi, nu era în măsura să confirme această situație. În opinia reclamantei, Comisia a acordat o importanță exagerată contribuției KME în raport cu contribuția sa. Astfel, numai o declarație a KME ar stabili cu adevărat existența unui cartel înainte de 1993. În plus, această declarație ar fi fost făcută la cererea explicită a Comisiei. Celelalte declarații ale KME ar avea aceeași natură cu cele ale reclamantei, întrucât ar dovedi existența reuniunilor fără să le califice drept anticoncurențiale.

116 Referindu-se la considerentele (397), (417) și (418) ale deciziei atacate, reclamanta susține că s-a constatat de către Comisie că grupul KME nu a lămurit decât în mică măsură faptele din perioada anterioară anului 1993. Reclamanta concluzionează din aceasta că acordarea unei reduceri mai importante a cuantumului amenzii aplicate KME decât reducerea care i-a fost acordată este vădit eronată și viciată de o lipsă de motivare, deoarece cooperarea sa a avut o valoare comparabilă cu cea a KME.

117 De fapt, reclamanta apreciază că a fost sancționată în această privință de Comisie din cauza refuzului său, spre deosebire de KME, de a realiza o dezvăluire generală. Deși reclamanta a furnizat, ca urmare a unei anchete interne aprofundate, o expunere a faptelor diferențiate și detaliate, ancheta respectivă nu i-ar fi permis să verifice și să admită existența unei practici anticoncurențiale în perioada 1988-1993. Tratamentul la care a fost supusă reclamanta ar face, în mare măsură, ca o întreprindere să fie forțată să se autoacuze, ceea ce ar încălca dreptul comunitar, din moment ce aceasta ar constitui o încălcare a dreptului la apărare.

118 În al doilea rând, reclamanta pretinde că în mod greșit Comisia a acordat grupului KME o reducere mai mare decât cea acordată ei pe baza faptului că KME ar fi indicat opt reuniuni ale unui „grup de lucru” pe care ceilalți participanți nu le-ar fi menționat. Astfel, reclamanta ar fi făcut referire în scrisoarea din 30 septembrie 2002 adresată Comisiei la o serie de reuniuni desfășurate între 1999 și 2000 și ar fi oferit o descriere mai completă a acestora decât cea oferită de KME.

119 În al treilea rând, reclamanta susține că, prin scrisoarea din 30 septembrie 2002, a furnizat voluntar Comisiei informații mult mai precise și mai detaliate decât cele furnizate de KME cu privire la perioada 1997-1999 (denumită în continuare „perioada de acalmie"). În opinia reclamantei, Comisia se întemeiază, după cum se precizează într-un singur pasaj din considerentul (202) al deciziei atacate, pe informații sumare provenind de la KME pentru a demonstra existența unor comportamente anticoncurențiale în perioada de acalmie, deși reclamanta a descris într-un mod mai detaliat decât KME organizarea a douăsprezece reuniuni în cursul anilor 1997 și 1998. Pe de altă parte, expunerea faptelor furnizată de reclamantă ar fi evocată de Comisie în unsprezece note de subsol inserate în considerentele (157)-(167) și (202)-(212) ale deciziei atacate.

120 În al patrulea rând, reclamanta susține că cooperarea sa cu Comisia cu două săptămâni înaintea KME ar fi trebuit să îi confere dreptul la un nivel mai ridicat al reducerii cuantumului amenzii sau cel puțin identic cu cel acordat KME. În această privință, reclamanta face trimitere la Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2002, C 45, p. 3, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea din 2002"), care prevede acordarea unei reduceri mai importante întreprinderii care cooperează cel mai repede. Reclamanta recunoaște că această comunicare nu este aplicabilă în speță, dar că Tribunalul ar putea să o ia în considerare ca expresie a unui principiu general de drept.

121 Comisia contestă toate obiecțiile invocate de reclamantă.

Aprecierea Tribunalului

122 În primul rând, în ceea ce privește obiecția întemeiată pe lipsa motivării, trebuie constatat că este vădit neîntemeiată. Elementele de apreciere luate în considerare de Comisie pentru a acorda reducerile amenzilor aplicate grupului KME și reclamantei în temeiul Comunicării privind cooperarea din 1996 sunt indicate în mod clar în

considerentele (404)-(423) ale deciziei atacate, fapt suficient pentru a considera îndeplinite exigențele articolului 253 CE (a se vedea punctele 58 și 59 de mai sus).

123 În al doilea rând, în ceea ce privește fondul, trebuie constatat, cu titlu introductiv, că, atunci când o întreprindere a încălcat normele comunitare de concurență, aceasta poate încerca să obțină o reducere substanțială a cuantumului amenzii care îi poate fi aplicată, respectiv să nu i se aplice nicio amendă, prin cooperarea cu Comisia. În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, o reducere a amenzii pentru cooperare în cursul procedurii administrative se întemeiază pe ideea că o astfel de cooperare facilitează sarcina Comisiei de a constata existența încălcărilor (a se vedea în acest sens Hotărârile Tribunalului din 14 mai 1998, BPB de Eendracht/Comisia, T-311/94, Rec., p. II-1129, punctul 325, și Finnboard/Comisia, T-338/94, Rec., p. II-1617, punctul 363).

124 Trebuie de asemenea amintit că, în cadrul aprecierii cooperării membrilor unei înțelegeri, doar o eroare vădită de apreciere a Comisiei poate fi cenzurată, întrucât aceasta dispune de o largă marjă de apreciere pentru a evalua calitatea și utilitatea cooperării unei întreprinderi, în special în raport cu contribuțiile altor întreprinderi (Hotărârea Curții din 10 mai 2007, SGL Carbon/Comisia, C-328/05 P, Rep., p. I-3921, punctul 88). Totuși, Comisia nu poate, în cadrul acestei aprecieri, să încalce principiul egalității de tratament.

125 Dat fiind că toate obiecțiile reclamantei se raportează la pretinsa discriminare la care ar fi fost supusă comparativ cu KME, trebuie verificat, așadar, dacă putea fi acordată de către Comisie o reducere a cuantumului amenzilor de 20 % pentru reclamanta și de 30 % pentru KME în baza cooperării lor, fără să fie încălcat principiul egalității de tratament și fără să fie depășită marja sa de apreciere.

126 În ceea ce privește cronologia comunicării informațiilor către Comisie, trebuie constatat că atât reclamanta, cât și KME au început să coopereze cu Comisia după primirea unei cereri de informații din partea acesteia, dar anterior comunicării privind

obiecțiunile. În plus, KME și reclamanta au făcut amândouă obiectul punctului D din Comunicarea privind cooperarea din 1996, care nu face nicio referire la criteriul anteriorității cooperării unei întreprinderi în raport cu alta.

127 Pe de altă parte, rezultă din jurisprudență că, în cadrul aprecierii gradelor de cooperare respective ale celor două întreprinderi, elementul cronologic nu poate fi luat în considerare în cazul în care informațiile au fost transmise de părțile vizate într-un interval relativ scurt și într-un stadiu aproape identic al procedurii administrative (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2001, Acerinox/Comisia, T-48/98, Rec., p. II-3859, punctul 139, și Hotărârea Tribunalului din 25 octombrie 2005, Groupe Danone/Comisia, T-38/02, Rec., p. II-4407, punctul 467).

128 Prin urmare, deși reclamanta a devansat cu două săptămâni grupul KME în ceea ce privește cooperarea cu Comisia, această diferență nu presupune, ca atare, că Comisia era obligată să îi acorde un nivel de reducere al cuantumului amenzii aplicate mai mare sau cel puțin identic cu cel acordat grupului KME.

129 Întrucât reclamanta invocă aplicarea prin analogie a punctului 23 din Comunicarea privind cooperarea din 2002, care prevede posibilitatea Comisiei de a acorda o reducere a cuantumului amenzii mai mare în favoarea celei dintâi întreprinderi care aduce elemente de probă cu privire la presupusa încălcare ce reprezintă o valoare adăugată semnificativă, trebuie subliniat că o aplicare prin analogie este posibilă numai pentru a suplini o lacună normativă. Or, se impune constatarea faptului că reglementarea cooperării reclamantei, precum și a KME și a Outokumpu s-a realizat prin Comunicarea privind cooperarea din 1996.

130 În măsura în care argumentul reclamantei poate fi interpretat ca invocând, de fapt, un conflict de legi în timp, este suficient să se constate că un astfel de conflict nu poate exista. Astfel, o normă nouă se aplică imediat efectelor viitoare ale unei situații născute sub imperiul normei anterioare numai în lipsa unor dispoziții tranzitorii (a se vedea

Hotărârea Curții din 21 ianuarie 2003, Germania/Comisia, C-512/99, Rec., p. I-845, punctul 46 și jurisprudența citată). În acest caz, punctul 28 din Comunicarea privind cooperarea din 2002 prevede în mod clar că respectiva comunicare se aplică începând cu 14 februarie 2002 pentru toate cauzele în care nicio întreprindere nu s-a prevalat de Comunicarea privind cooperarea din 1996. Or, în speță, este cert că întreprinderile vizate, printre care și reclamanta, s-au prevalat de Comunicarea privind cooperarea din 1996.

131 Înlăturând argumentele reclamantei întemeiate pe cronologia comunicării informațiilor către Comisie, trebuie verificat dacă, din punct de vedere calitativ, contribuția KME în raport cu cea a reclamantei era de natură să justifice diferența de 10 procente dintre nivelurile de reducere aplicate cuantumurilor amenzilor aplicate întreprinderilor respective.

132 Mai întâi, argumentul reclamantei potrivit căruia acordarea unei reduceri a cuantumului amenzii motivată de recunoașterea de către o întreprindere a participării sale la o încălcare ar constitui o încălcare a dreptului la apărare al celorlalte întreprinderi vizate nu poate fi admis.

133 Astfel, rezultă din jurisprudență că Comisia este îndreptățită să reducă cuantumul amenzilor pe care le aplică întreprinderilor care nu se mulțumesc să îi comunice informații utile, ci merg până la a recunoaște în mod expres participarea lor la o înțelegere. Desigur, Comisia nu poate constrânge o întreprindere să își recunoască participarea la o încălcare. Totuși, aceasta nu este împiedicată să țină cont, la stabilirea cuantumului amenzii, de ajutorul furnizat, din proprie voință, de această întreprindere în constatarea existenței încălcării (Hotărârile Curții din 14 iulie 2005, Acerinox/Comisia, C-57/02 P, Rec., p. I-6689, punctul 87, și ThyssenKrupp/Comisia, C-65/02 P și C-73/02 P, Rec., p. I-6773, punctul 50).

134 Recunoașterea încălcării reproșată are astfel caracter pur voluntar din partea întreprinderii vizate, aceasta nefiind constrânsă în vreun fel să recunoască înțelegerea

(Hotărârea Acerinox/Comisia, punctul 133 de mai sus, punctul 89, și Hotărârea ThyssenKrupp/Comisia, punctul 133 de mai sus, punctul 52).

135 În speță, trebuie constatat că din interpretarea considerentelor (405) și (406) coroborate cu considerentele (416)-(422) ale deciziei atacate rezultă că au fost acordate de către Comisie reduceri ale cuantumului amenzilor aplicate reclamantei și KME în temeiul a două elemente cumulative, și anume, pe de o parte, faptul că acestea nu au contestat materialitatea faptelor care constituiau încălcarea constatată și, pe de altă parte, faptul că cooperarea lor la constatarea faptelor a depășit obligațiile care decurg din articolul 11 din Regulamentul nr. 17.

136 Cu privire la acest ultim element, din considerentele (168), (169), (171), (405), (417), (419) și (423) ale deciziei atacate rezultă că atât contribuția KME, cât și cea a reclamantei au fost apreciate de Comisie ca fiind calitativ similare, cu excepția, pe de o parte, a recunoașterii existenței de activități coluzive anterior anului 1993 și, pe de altă parte, a dezvăluirii unor reuniuni auxiliare pretins destinate intensificării funcționării încălcării.

137 Având în vedere faptul că s-a constatat că înțelegerea debutase în 1988, este evident că răspunsul reclamantei din scrisoarea din 30 septembrie 2002 nu a facilitat sarcina Comisiei de a determina durata încălcării. Astfel, în această scrisoare, reclamanta a furnizat o listă cu reuniunile oficiale ale Cuproclima care s-au desfășurat din anul 1985, fără a indica subiectele abordate în cursul acestor reuniuni. În aceeași scrisoare, reclamanta a apreciat că toate contactele coluzive începuseră în jurul anului 1993.

138 În schimb, în scrisoarea din 15 octombrie 2002, KME a admis că participanții s-au înțeles cu privire la repartizarea clienților în primii ani după crearea Cuproclima în 1985 și a descris modul în care s-a procedat.

139 În ceea ce privește perioada de acalmie (1997-1999), trebuie constatat că, prin scrisoarea KME din 15 octombrie 2002, s-au furnizat informații cu privire la evoluția funcționării înțelegerii în cadrul Cuproclima, precum și cu privire la faptul că KME, Wieland și, într-o mai mică măsură, Outokumpu au avut contacte regulate în afara contextului Cuproclima până în 1999, cel mai adesea prin telefon, pentru a discuta despre anumiți clienți sau despre prețuri.

140 În ceea ce privește perioada 1999-2001, din scrisoarea menționată rezultă că membrii Cuproclima s-au întrunit în aproximativ opt reuniuni ale unui „grup de lucru", desfășurate în afara ședințelor regulate ale Cuproclima, pentru a intensifica activitățile cartelului.

141 În ceea ce privește cooperarea reclamantei legată de perioadele precizate, trebuie constatat că, deși lista reuniunilor pe care a furnizat-o este mai amplă decât cea furnizată de KME, aceasta nu a indicat dacă în cursul reuniunilor de pe listă s-au abordat teme referitoare la înțelegere. Rezultă că reclamanta nu a ajutat Comisia, cu această listă, să cunoască contextul respectivelor reuniuni și să aprecieze obiectul lor. Prin urmare, reclamanta nu se poate prevala de această listă pentru a susține că în acest fel cooperarea sa ar fi avut, pentru ancheta Comisiei, o valoare superioară sau echivalentă cu cea a declarațiilor făcute de KME (a se vedea punctele 139 și 140 de mai sus).

142 Cu toate acestea, reclamanta a furnizat Comisiei, în cadrul cooperării, câteva elemente relevante în ceea ce privește perioada de acalmie și perioada 1999-2000.

143 Ca și KME, aceasta a furnizat dovezi referitoare la corespondența anticoncurențială purtată cu KME în 1997 [considerentul (163) al deciziei atacate].

144 Reclamanta a mai declarat că membrii Cuproclima hotărâseră spre sfârșitul anilor ’90 să își relanseze activitatea coluzivă, fapt materializat prin adoptarea în 1999 a unui tabel conținând date sensibile, considerat a fi accesibil membrilor cartelului pe cale electronică. Cu toate acestea, se impune constatarea faptului că aceste informații, deși aveau legătură cu încălcarea, nu dezvăluie organizarea reuniunilor auxiliare având ca obiect adaptarea și consolidarea activității coluzive desfășurate în cursul reuniunilor regulate ale Cuproclima, pe care KME, dimpotrivă, o semnalase Comisiei denunțând cele opt reuniuni ale unui „grup de lucru”.

145 Ținând seama de considerațiile care precedă, trebuie constatat că afirmațiile reclamantei potrivit cărora ar fi contribuit într-un mod mai amplu decât KME la clarificarea perioadei de încălcare dintre 1997-2000 nu sunt susținute de documentele depuse la dosar.

146 Prin urmare, și în lumina jurisprudenței citate la punctul 133 de mai sus, Tribunalul apreciază că nu a fost săvârșită de către Comisie o eroare vădită de apreciere în determinarea nivelului de reducere, pentru cooperare, a amenzilor aplicate reclamantei.

147 Având în vedere toate aceste considerații, trebuie concluzionat că ultimul motiv este de asemenea neîntemeiat.

148 Prin urmare, acțiunea trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

149 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a opta)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Wieland-Werke AG la plata cheltuielilor de judecată.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 6 mai 2009.

Semnături